

Grundgeving fyri Ársins Átak 2013

Hvat er góðska? Hetta er ein afturvendandi spurningur, tá ein fyrirtøka skal leggja eina framleiðslu til rættis, og leggja seg eftir einum ávísum góðskustøði. Eitt slag av góðsku er at geva kundunum tað, sum teir vænta. Eftir hesum hugtakinum er góðska heilt einfalt at gera kundarnar nøgdar, við at bjóða teimum tað, sum teir vænta frammanundan. Og tað er ikki altíð líka lætt.

Eitt *annað* slag av góðsku er, at geva kundunum nakað, sum teir ikki væntaðu. At bjóða kundunum nakað, sum teir ikki vistu, at teimum dámdu ella hývdu brúk fyri. Hetta slagið av góðsku er kanska uppafur torførari at fáast við. Tú kanst ikki spyrja kundarnar frammanundan, hvat teir vilja hava, ella hvussu spesifikatiónirnar skulu vera. Tú mást heilt einfalt trúgva uppá, at tað sum tú gert er so serligt, at kundarnir verða ovfarnir og til reiðar at gjalda meira fyri at gerast ovfarnir. Hetta slagið av góðsku setur serlig krøv til framleiðsluna, tí hon krevur alla tíðina nýhugsan, og at nýggjar standardir verða settar fyri vøruna ella tænastuna. Tí kundarnir keypa ikki bara frá tær, tí teir vilja hava somu høgu standard sum seinast, men tí teir aftur hesuferð vilja vera ovfarnir av tí, tú hevur at bjóða.

Vit hava fleiri fyrirtøkur í Føroyum, sum velja hesa kósina í teirri framleiðslu, men fáar hava gjørt tað so gjøgnumført sum Ársins Átak 2013. Og tað hevur bæði ført til undran og viðurkenning í Føroyum og uttanlands. Tí sum so ofta í Føroyum, eigur tað ikki at bera til. Tað eigur ikki at bera til at hava eitt symfoniorkestur í Føroyum. Tað eigur ikki at bera til at hava ein svimjara, sum kappast við tey bestu í heiminum. Tað eigur ikki at bera til at hava eitt fótbóltslandslið, sum bjóðar teimum stóru av. Og tað eigur ikki at bera til at hava matstovur við so høgari góðsku sum nakrar av teimum, vit hava í Føroyum.

Dómsnevndin hevur í ár valt at heiðra eina av hesum matstovum sum Ársins Átak 2013. Dómsnevndin heldur seg ikki taka munnin ov fullan við at staðfesta, at hetta er flaggskipið innan føroyska matlist. Av stórfingnum varðum á leiðini kann verða nevnt, at Ársins Átak hevur verið á heimsins bestu matstovu og givið kokkunum har íblástur til nýggjar fiskarættir. Ein bók um matstovuna er kosin ársins bókaútgáva í danska kongaríkinum. Og matstovan er í uppskoti sum besta matstova í ríkinum, í kapping við nakrar av heimsins bestu matstovum. Vit tosa sjálvandi um matstovuna KOKS.

Tú kemur bara so langt, sum KOKS er komið, um tú megnarat bróta upp úr nýggjum og gera kundarnar ovfarnar. Hetta krevur framskygd fólk, sum ganga á odda, og saman við hesum eitt lið, sum er til reiðar at lyfta í felag.

Konseptið hjá KOKS er møguliga sprottið úr manifestinum um nýnorrønan mat, sum norðurlendskir kokkar orðaðu fyrst í hesari øldini, men KOKS er í dag meira enn tað. Ræstir smakkir og klassiskar fiskarávørur verða nýtulkaðar og settar saman á ein hátt, so gestirnir vera ovfarnir. Og alla tíðina verður arbeitt út frá einum einfaldum

konsepti, har tað líka nógv snýr seg um at taka burtur sum at leggja afturat. Hví ikki vera ósmæðin og kalla tað nýføroyskan mat?

KOKS er partur av samtakinum Gist og Vist, sum rekur matstovu-, gistingarhús- og ferðavinnuvirksemi. Hóast KOKS fær heiðurin sum Ársins Átak, viðurkennir dómsnevndin tó samstundis tann týðning, sum virksemið hjá øllum samtakinum hevur fyri føroyska samfelagið. Uttan virksemið í samtakinum vóru Føroyar ikki líka áhugaverdar at vitja og at búgva í. Harumframt er tað ikki vist, at KOKS var á tí støði tað er, um matstovan ikki kundi standa á herðunum á hinum fyrirkunum í samtakinum.

Dagurin í dag er tó fyrst og fremst dagurin hjá KOKS. Eg eri tí fegin um at bjóða Jóhannes Jensen og Leif Sørensen fram her at taka ímóti heiðrinum sum Ársins Átak 2013.